

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 23Cb/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202101
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122202101.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, v konaní právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: A. B., IČO: 41 749 154, nar.: 29.12.1975, miesto podnikania: Okružná 127, 082 12 Okružná, IČO: 41 749 154, v konaní právne zastúpený: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, o zaplatenie 1919,16 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** vo vzťahu k žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 26.02.2022 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 1.919,16 EUR spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne: zo sumy 275,94 EUR od 2.7.2018 do 12.7.2018, zo sumy 275,94 EUR od 2.8.2018 do 15.8.2018, zo sumy 275,94 EUR od 2.9.2018 do 6.10.2018, zo sumy 12,42 EUR od 2.10.2018 do 6.10.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.10.2018 do 23.10.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.11.2018 do 13.12.2018, zo sumy 12,42 EUR od 2.12.2018 do 13.12.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.12.2018 do 10.1.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.1.2019 do 10.1.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.1.2019 do 23.1.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.3.2019 do 22.3.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.4.2019 do 17.6.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.5.2019 do 17.6.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.5.2019 do 22.8.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.6.2019 do 22.8.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 275,94 EUR od 2.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 1.379,70 EUR od 22.7.2019 do zaplatenia, s tým, že od dňa nasledujúceho po dni v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 4.966,92 EUR je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 1.919,16 EUR vo výške 9 % ročne až do zaplatenia. Súčasne žiadal priznať náhradu trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril dňa 13.6.2018 so žalovaným zmluvu o úvere č. 251182 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.000,00 EUR. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 18 mesačných splátkach vo výške 275,94 EUR, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

3. Uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru, čo vyplýva z priloženého prehľadu splácania. Listom zo dňa 09.06.2019 žalobca oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 10, 11, 12. Súčasne mu oznámil, že dňa 21.07.2019 sa v dôsledku nesplácania splátok stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Žalovaný neuhradil v danom čase dlhované splátky, a preto sa k

uvedenému dňu 21.07.2019 všetky splátky podľa zmluvy stali splatnými. Toto oprávnenie žalobca ako veriteľ uplatnil v súlade s článkom 10, ods. 10.4 zmluvy, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky podľa aktuálneho splátkového kalendára o viac ako 75 kalendárnych dní má veriteľ (žalobca) právo požadovať úhradu všetkých splátok a záväzkov, ktoré by sa mali stať splatnými aj v budúcnosti a to ku dňu uvedenom v oznámení o uplatnení tohto práva. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatnené na základe uvedeného ustanovenia a predstavuje sumu 1.919,16 EUR (žalovaný do dnešného dňa zaplatil sumu 3.047,76 EUR).

4. Žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle ustanovenia článku 10., ods. 10.1 a 10.2 zmluvy si si vo výške 0,1 % denne: zo sumy 275,94 EUR od 2.7.2018 do 12.7.2018, zo sumy 275,94 EUR od 2.8.2018 do 15.8.2018, zo sumy 275,94 EUR od 2.9.2018 do 6.10.2018, zo sumy 12,42 EUR od 2.10.2018 do 6.10.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.10.2018 do 23.10.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.11.2018 do 13.12.2018, zo sumy 12,42 EUR od 2.12.2018 do 13.12.2018, zo sumy 263,52 EUR od 2.12.2018 do 10.1.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.1.2019 do 10.1.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.1.2019 do 23.1.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.3.2019 do 22.3.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.4.2019 do 17.6.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.5.2019 do 17.6.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.5.2019 do 22.8.2019, zo sumy 12,42 EUR od 2.6.2019 do 22.8.2019, zo sumy 263,52 EUR od 2.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 275,94 EUR od 2.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 1.379,70 EUR od 22.7.2019 do zaplatenia s tým, že od dňa nasledujúceho po dni v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 4.966,92 EUR si žalobca uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške podľa § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z., pričom sadzba úroku z omeškania je určená ako základná úroková sadzba ECB zvýšená o 9 percentuálnych bodov. Aktuálne platnou sadzbou je sadzba 9 % p.a.

5. Súd vyzval žalovaného, aby sa k žalobe vyjadril v zmysle ustanovenia § 167 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

6. Žalovaný podaním zo dňa 19.04.2022 sa k žalobe vyjadril a uviedol, že ide o zmluvu o úvere č. 251182-76036 zo dňa 13.06.2018. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 3.000 EUR. V zmluve sa zaviazal, že predmetnú sumu vrátiť v 18 mesačných splátkach po 275 EUR. V zmluve bod 3.1, je uvedená zmluva odmena, ktorá sa uhrádza spolu so splátkou úveru (teda činí $18 \times 109,27 \text{ EUR} = 1.966,86 \text{ EUR}$). Žalobca mu poskytol finančné prostriedky vo výške 3.000 EUR a doposiaľ žalobcovi zaplatil 3.047,76 EUR. Žalobca po zistení, že je držiteľom živnostenského listu pripravil zmluvu na „IČO“.

7. Žalovaný súčasne poukázal na to, že pokiaľ žalobca bude namietat, že predmetný úver bral na podnikanie tak prehlásil, že predmetný úver použil pre osobnú spotrebu, nie na podnikanie.

8. Žiadal súd, aby mu poskytol ochranu, ktorá mu prináleží, podľa noriem spotrebiteľského práva. Nie je totiž dôležité, či je držiteľom živnostenského listu, ale je dôležité, na aký účel sa úver poskytol. Potreboval úver na spotrebu a nie na podnikanie. To, že žalobca má prax, že ako náhle ide o živnostníka, tak pripraví zmluvu pre dlžníka s obchodným menom, predstavuje nekalú obchodnú prax. Spotrebiteľia, ktorí sú držiteľmi živnostenského oprávnenia sú diskriminovaní, pretože kvôli ich živnostenskému listu ich žalovaný zbavuje spotrebiteľskej právnej ochrany. Poukázal na rozhodnutie ÚS ČR zo dňa 10.01.2012, č.k. I.ÚS 1930/2011 zo dňa 10.01.2012: „ Nesprávnu interpretácia spotrebiteľskej zmluvy = porušenie práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces predstavuje taká interpretácia ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a to vo vzťahoch podriadených režimu Obchodného zákonníka, ktorú vedie k odmietnutiu ich aplikácie na vzťahy, v ktorých vystupuje fyzická osoba, ktorá má podnikateľské oprávnenie, avšak v týchto vzťahoch sa ako podnikateľ nespráva. Nie je totiž dôležité, či je žalobkyňa držiteľkou živnostenského listu ale dôležité je, na aký účel sa úver poskytol. Žalobkyňa potrebovala úver na spotrebu a nie na podnikanie. To, že žalovaný má prax, že ako náhle ide o živnostníka, tak musí sa vyznačiť účel úveru na „podnikanie“, predstavuje nekalú obchodnú prax.“

9. Žalovaný súčasne poukázal na uznesenie súdu, ktorým sa zakázalo vyznačovať zámerne taký účel úveru, aby spotrebiteľ nebol chránený - KS Prešov z 26.05.2011 č.k. 6Co 84/2011: „Zákaz nekalých obchodných praktík principiálne nemôže poškodiť dodávateľa. Práve naopak, môže predstavovať efektívny prostriedok ochrany v rámci kolektívnych práv spotrebiteľov (vid' smernica 2009/22 ES o súdnych príkazoch). V ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z. z.) je výslovne upravená možnosť domáhať sa zdržovacím výrokom ochrany aj pred nekalými

obchodnými praktikami. Súd s účinkom pre všetkých spotrebiteľov zakázal nebankovej spoločnosti poskytujúcej spotrebiteľské úvery nekalú obchodnú praktiku, ktorou táto pri poskytovaní úverov jednotlivým spotrebiteľom, ktorí sú držiteľmi živnostenského oprávnenia, resp. iného oprávnenia na samostatne zárobkovú činnosť, úvery vybavuje spôsobom, že im predkladá zmluvy o úvere pre živnostníkov, a to aj v prípadoch, keď žiadajú spotrebiteľský úver, čím im následne znemožňuje dosiahnuť ochranu spotrebiteľov pri spotrebiteľských úveroch. Krajský súd skonštatoval že vo sfére ochrany spotrebiteľa možno vyhovieť aj výroku predbežného opatrenia, ktorý je totožný s výrokom vo veci samej (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci I Obo 567/97), keďže sa účel dočasnej ochrany nedá dosiahnuť inak. Žalovaný uviedol, že už na prvý pohľad ide o zmluvu, ktorá bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi a neprijateľnú odplatu za úver.

10. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 12Co/82/2019, zo dňa 12.12.2019, kde v odôvodnení uviedol:

a. „17. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že v prípade pochybnosti, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy má dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potom potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, teda spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len vyznačenie účelu poskytnutia prostriedkov žalovaným ako „povolanie“, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s (údajným) povolaním dlžníka, resp. dlžníkov vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j., že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalovanom ako veriteľovi. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že všeobecne známou skutočnosťou sú nekalé praktiky žalovaného aplikované pri vyplňovaní základných údajov dlžníkov, vrátane účelu poskytnutia finančných prostriedkov.

b. 18. Vzhľadom na vyššie uvedené sa súd prvej inštancie taktiež správne zaoberal skúmaním, či takto uzatvorená zmluva medzi sporovými stranami spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti. Žalovaný sa v podanom odvolaní k zistenej absencii jednotlivých náležitostí spotrebiteľskej zmluvy nevyjadril a závery súdu prvej inštancie v tomto smere nijako nenamietal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd len pre zdôraznenie správnosti tohto záveru uvádza, že zákon o spotrebiteľských úveroch v §9 odsek 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných, musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu bolo okrem iného aj uvedenie termínu konečnej splatnosti.“ .

11. Žalovaný uviedol, že chcel úver spotrebiteľský avšak žalobca mu umožnil požiadať len o úver podnikateľský. Poukázal na to, že žiadosť o úver nepreukazuje jeho skutočnú vôľu a vyplňoval ju obchodný zástupca žalobcu. Ak žiadosť o úver vypisoval sám, ako mohol pri vypisovaní žiadosti vedieť, aká je napr. konkrétna výška splátok.

12. Žalovaný uviedol, že v zmluve identifikovaný IČO-m, sídlom, údajom o zápise do príslušného registra (živnostenský úrad príslušného úradu), ale v žiadosti o úver požadovali od neho jeho osobné údaje, t.j. rodné č., dátum narodenia, adresu trvalého pobytu, údaj o štátnom občianstve, údaj o jeho rodinnom stave (slobodný /vydatá / ženatý, rozvedený) kde býva u koho s kým, koľko má vyživovacích povinností, koľko je členov domácnosti, poukázal na to, čo ak podnikáte tieto údaje neidentifikujú podnikateľa, ale súkromnú osobu.

13. Žalovaný poukázal na to na to, že ustanovenie zmluvy, ktoré obsahuje - údaj účel výkonu podnikateľskej činnosti nie je individuálne dojednané, zmluvu mu predložil žalobca a ak chcel úver, musel akceptovať žalobcom pripravené podmienky. Okrem toho ak by aj zmluva nebola spotrebiteľská, aj tak sa na ňu musia vzťahovať určité obmedzenia. Uviedol, že napríklad obchodný zákonník určuje, že výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku nepožíva právnu ochranu. Namietal, že zmluva je s týmito zásadami v rozpore to, pretože účtuje vysoký úrok, vysoké sankcie aj v prípade ak ide o podnikateľský úver. Namietal, že vysoké úroky, zmluvné pokuty a pod. sú v rozpore s dobrými mravmi a ako také sú neplatné podľa §39 občianskeho zákonníka.

14. Poukázal na to, že žalobca mu poskytol ako veriteľ úver v sume vo výške 3.000 EUR a doposiaľ na vrátenie úveru zaplatil žalobcovi sumu vo výške 3.047,76 EUR.

15. Nakoľko mal za to, že predmetný úver je úverom spotrebiteľským, a nakoľko nemá zmluva náležitosti predpísané zákonom č. 129/2010 Z.z. uviedol, že je potrebné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov a v tom prípade som žalobcovi vrátil celú sumu poskytnutého úveru.

16. Navrhol žalobu žalobcu zamietnuť v celom rozsahu.

17. Uznesením zo dňa 29.04.2022 súd vyzval žalobcu, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného v zmysle ustanovenia § 167 ods. 3 CSP, žalobca na uvedené nereagoval.

18. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie, na ktoré sa zo sporových strán dostavil, iba žalovaný. Žalobca sa elektronickým podaním doručeným súdu dňa 27.10.2022 ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti a nezvyšovania nákladov spojených so súdnym konaním, pričom súhlasil s prejednaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Súčasne uviedol, že pokiaľ, by sa nedostavil žalovaný na pojednávanie navrhuje, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

19. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, ako aj skutkovými tvrdeniami žalovaného, pričom rozhodol takže žalobe vyhovel v celom rozsahu rozsudkom zo dňa 04.11.2022 č. k. 23 Cb/22/2022 - 41.

20. Následne žalovaný podal odvolanie o, ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 6 Cob/8/2023 - 68 zo dňa 30.03.2023 tak, že zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a uviedol, že súd nesprávne konštatoval dôkazné bremeno na strane žalovaného. Naopak bol to žalobca, ktorý mal povinnosť preukázať, že sa jedná bez akýchkoľvek pochybností o spor, ktorý nie je spotrebiteľským a rovnako bol súd povinný za účelom zistenia charakteru tohto sporu vypočuť osobu, ktorá túto zmluvu so žalovaným uzavrela. Uviedol, že je dôležité vypočuť túto osobu, ktorá so žalovaným zmluvu uzavrela na charakter a okolnosti uzatvorenia tejto zmluvy najmä či žalovaný požiadal o poskytnutie úveru, žalobca nesúhlasil s uzatvorením spotrebiteľského úveru, ale naopak navrhol mu uzatvorenie úveru, kde bude v postavení podnikateľa, t.j. zistiť prečo sprostredkovateľom žalobcu bol ponúknutý úver na účely podnikania, pokiaľ žalovaný sám nežiadal uzatvorenie podnikateľského úveru. A potom zistiť aký charakter mal tento úver v súvislosti s podnikaním žalovaného či, t.j. či prostriedky žalovaný použil na podnikanie alebo na svoju osobnú spotrebu, prípadne na úhradu neskorších záväzkov formou ich refinancovania. Zároveň uviedol, že je potrebné bezpečne zistiť prečo žalovaný nesplnil kritériá na poskytnutie úveru ako spotrebiteľ, prečo naopak tieto kritériá splnil ako podnikateľ. Na základe uvedeného potom uložil súdu prvej inštancie vyhodnotiť skutkový stav aj s použitím výkladového pravidla podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, či uzatvorená úverová zmluva má spotrebiteľský charakter alebo nespotebiteľský charakter. Podľa tohto potom posúdiť náležitosti zmluvy a vysporiadať sa aj s úrokmi a zmluvnou pokutou.

21. Tunajší súd následne nariadil nové pojednávanie, pričom žiadal žalobcu poskytnúť identifikačné údaje osoby, ktorá spisovala so žalovaným žiadosť o úver prípadne zabezpečiť jej účasť na pojednávaní.

22. Žalovaný sa podaním zo dňa 11.07.2023 (č.l. 98) vyjadril a uviedol, že finančné prostriedky poskytnuté z úveru neboli využité na účely podnikania, ale na úhradu iných spotrebiteľských úverov a na osobnú spotrebu pre domácnosť.

23. Uviedol, že sumu tisíc eur z poskytnutého úveru použil na splatenie pôžičky od fyzickej osoby v hotovosti o čom svedčí výber v hotovosti dňa 18.06.2018. Žalovaný uviedol že podľa jeho názoru je dôležitým vymedzenie „konať, respektíve nekonať v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.“. Model spotrebiteľskej ochrany podľa slovenského právneho poriadku zahŕňa v zmysle § 54 ods. 4 Občianskeho zákonníka aj fyzickú osobu - podnikateľa, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odkázal na zdroj J.Husár: obchodné záväzky a obchody, ktorý uviedol, že podnikatelia sa považujú za spotrebiteľov v tom rozsahu, v akom uskutočňujú úkony mimo zapísaného predmetu podnikania. Poukázal na to, že nie všetky právne úkony, ktoré vykoná fyzická osoba - podnikateľ pri svojej podnikateľskej činnosti sú vylúčené

z modelu spotrebiteľskej ochrany. Poukázal na to, že podnikateľ, ktorý v predmetnom zmluvnom vzťahu s dodávateľom vystupuje ako neprofesionál, má informačný a mocenský deficit, ktorý je daný nemožnosťou vyjednávať obsah a podmienky zmluvy sa musí považovať za spotrebiteľa, pretože jeho právne postavenie vo vzťahu k dodávateľovi nie je o nič silnejšie, než by bolo právne postavenie tej istej fyzickej osoby do tom istom zmluvnom vzťahu, ak vykonala ako nepodnikateľ. Uviedol, že nemal žiadnu možnosť osobitne vyjednávať zmluvné podmienky pri zmluve o úvere a musel pristúpiť na diktát dodávateľa, ktorý mu predložil pred formulovanú štandardnú zmluvu. Poukázal tiež na nekalú obchodnú praktiku žalobcu, ktorý v rámci svojej podnikateľskej činnosti vyžaduje od spotrebiteľov, aby spotrebiteľskej zmluve bolo uvedené že ide o úver na účel „na podnikanie“ napriek tomu, že spotrebiteľ potrebuje finančné prostriedky na iné účely. Poukázal na to, že finančné prostriedky boli poukázané na jeho osobný účet a neboli uvedené v daňovom priznaní. Odkázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 10.01.2012 sp.zn. I. ÚS1930/11. Taktiež odkázal, že v uznesení zo dňa 26.05.2011 Krajský súd v Prešove sp.zn. 6Co/84/2011 skonštatoval, že sa stotožňuje so závermi prvostupňového súdu, že je osvedčená potreba prerušiť aktivity - konanie žalobcu smerujúce k cieľu, aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý a je to dôvod na ochranu záujmov spotrebiteľov. Takéto konanie, ak je realizované je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť podnikalo obchodnú praktiku a zároveň môže naplniť atribúty agresívnej obchodnej praktike, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľovi. Poukázal aj na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 27.05.2013. Uviedol, že možno konštatovať, že právny vzťah, ktorý medzi žalobcom a žalovaným vznikol má spotrebiteľský charakter, preto jej v súvislosti s ním nutné aplikovať normy spotrebiteľského práva vrátane zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Poukázal na to že žalobca eviduje voči nemu zmluvnú pokutu, ktorú si uplatňuje. Uviedol, že neprijateľnosť predmetnej vymedzenej zmluvné podmienky predstavuje skutočnosť, že dodávateľ s ním zmluvnú pokutu individuálne nedojednali a to spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Uviedol, že bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripraví menom tlačive zo strany žalobcu. Taktiež uviedol, že zmluva o úvere č. 251182 - 76036 zo dňa 13.06.2018 neobsahuje zákonom požadované náležitosti a poukázal na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj na § 9 ods. 2 písm. i), písm. j) a písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že predmetná zmluva keďže neobsahuje požadované údaje je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch a dodal, že podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa platobnej histórie uviedol, že zaplatil veriteľovi 3047,74 eur, pričom čerpal prostriedky vo výške 3000 eur to znamená, že jeho dlh zanikol splnením podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

24. Žalovaný predložil spolu s vyjadrením výpisy z účtu, čestné vyhlásenie A. C. D..

25.

26. Súd následne nariadil pojednávanie na 11.07.2023, na ktorom bola vypočutá svedkyňa E. F..

27. Súd mal preukázané zo zmluvy uzatvorenej dňa 13.06.2018 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom č. 251182-7603 6, že na základe tejto žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 3000 EUR na výkon jeho podnikateľskej činnosti, a žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 18 mesačných splátkach vo výške 275,94 EUR, splatných podľa splátkového kalendára z uvedeného v prílohe č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

28. Podľa bodu 3.1 zmluvy dlžník (žalovaný) sa zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu v sume 109,27 EUR spolu so splátkou úveru ku dňu jej splatnosti podľa splátkového kalendára.

29. Podľa čl. 10 bodu 10. 1 zmluvy v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy a za každý deň omeškania.

30. Podľa čl. 10 bodu 10.4 v prípade, že dlžník neuhradí ktorúkoľvek splátku, podľa aktuálneho splátkového kalendára do 75 kalendárnych dní od dňa jej splatnosti a / alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa tejto zmluvy a / alebo v prípade, že poruší niektoré ustanovenia tejto zmluvy, najmä ustanovenia odseku 15. 1. tejto zmluvy (okrem 15. 1. písm. a) a /

alebo v prípade, že ktorékoľvek z prehlásení dlžníka uvedené v tejto zmluve či v žiadosti o poskytnutie úveru je, alebo sa stane nepravdivé je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy, b) je veriteľ oprávnený požadovať úhradu všetkých záväzkov, ktoré sa podľa zmluvy majú stať splatnými v budúcnosti, a to ku dňu uvedenému v oznámení, podľa tohto ustanovenia, c) je veriteľ oprávnený jednostranne okamžite vypovedať túto zmluvu na základe písomného oznámenia doručeného dlžníkovi. Okamžitou vypoveďou sa zmluvný vzťah končí ku dňu doručenia písomného oznámenia dlžníkovi.

31. Súd vo veci vykonal dokazovanie aj žiadosťou o úver s uvedením záhlavia „biznis úvery“, kde žiadateľ, žalovaný uvedený pod obchodným menom A. B. IČO:41749154, DIČ: XXXXXXXXXX v odbore podnikania sadrokartón a obklady, s adresou podnikania žiadal ako fyzická osoba - podnikateľ úver vo výške 3000 EUR. Žiadosť o úver bola datovaná dňom 12.06.2018, z predloženého s predloženej sumarizácie platieb mal súd preukázané, že žalovaný uhradil 10 platieb po 275,94 EUR a jednu platbu v sume 288,36 EUR.

32. Oznámením o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 09.06.2019 žalobca žalovanému oznamoval, že je v omeškaní s úhradou záväzkov splátok č. 10, 11, 12, ktoré má povinnosť uhradiť ako dlžník zo zmluvy o úvere č. 251182 vzhľadom k tomu, že došlo k porušeniu zmluvných povinností uviedol, že sa stali všetky záväzky splatné z tejto zmluvy, ktorých aktuálna výška bola v danom čase v sume 827,82 EUR.

33. V rámci zisťovania skutkového stavu tak ako to uložil odvolací súd, konajúcemu súdu súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkyne E. F., ktorá spisovala žiadosť o poskytnutie úveru so žalovaným. Svedkyňa potvrdila, že žalovaného pozná ako klienta pracovala ako viazaný finančný agent pre žalobcu. Svedkyňa uviedla, že žalobca poskytoval spotrebiteľské úvery a podnikateľské úvery uviedla, že žalovaný bol živnostník a preto splnil podmienku na poskytnutie podnikateľského úveru. Overila doklady a žalovaný splnil podmienky na poskytnutie úveru. Uviedla, že žalovaný mal spolu 4 úvery tento bol 2. v poradí, po tomto boli poskytnuté ešte 2 úvery. Na otázku súdu, aby svedkyňa sa vyjadrila na základe akých skutočností uzavrela, že žalovaný žiada úver na podnikateľské účely uviedla, že v prvom rade preto, že žalovaný bol živnostník, predložil daňové priznanie a nemal mesačné príjmy ako zamestnanec, mal obrat, ktorý sa dáva do daňového priznania. Svedkyňa uviedla, že samotný účel poskytnutého úveru sa neskúma je na zodpovednosti toho, ktorého klienta, na aký účel tieto peniaze potrebuje. Podnikateľský úver sa poskytuje iba na základe živnostenského oprávnenia a zaškrťava sa v žiadosti na čo potrebuje tento úver. Pokiaľ by povedal, že potrebuje tento úver na dennú réžiu, tak by sa mu úver neposkytol, následne sa to, ale nekontroluje ani bločkami či finančné prostriedky boli použité na podnikateľské účely.

34. Žalovaný sa následne sám vyjadril a uviedol, že bolo to pripravené tlačivo, ktoré obsahovalo naznačené riadky a uviedol, že pre posúdenie poskytnutia úveru sa nebrali do úvahy len podnikateľské údaje, ale aj osobné údaje tak, že nesúhlasil s tým, že ide o podnikateľský úver.

35. Keďže na predmetnom pojednávaní sa nezúčastnil žalobca a pre krátkosť času žalovanému nebolo možné doručiť vyjadrenie žalovaného zo dňa 11.07.2023, súd pojednávanie odročil a umožnil žalobcovi vyjadriť sa k tomuto podaniu žalovaného.

36. Žalobca sa vyjadril podaním doručeným súdu dňa 18.08.2023 (č.l. 128) a uviedol že zmluva zo dňa 13.06.2018 bola uzavretá po predchádzajúcom schválení žiadosti o úver podanej žalovaným dňa 12.06.2018. Poukázal na to, že zo žiadosti vyplýva, že žalovaný ako fyzická osoba podnikateľ žiadal úver na nákup lešenia a brúsky. V žiadosti vyhlásil, že úver požaduje na účely svojho podnikania. Uviedol, že teda vec je logický úver spojitelný s podnikateľským postavením žalovaného ako podnikateľa. Uviedol, že po schválení žiadosti bola uzavretá zmluva, v ktorej žalovaný ako dlžník potvrdil čerpanie úveru na podnikateľské účely. Taktiež uviedol, že o účele čerpania úveru svedčí obsah monitorovaného telefonického rozhovoru vykonaného k žiadosti o úver, súčasťou, ktorého bolo aj overovanie účelu čerpania úveru.

37. Žalobca namietal, že tvrdenia o inom použití peňažných prostriedkov nemajú žiaden vplyv, žalovaný nevysvetlil, ako by jeho použitie peňažných prostriedkov bolo v tomto smere v rozpore s jeho tvrdením a malo spätne ovplyvniť už uzavretú zmluvu. Namietal, že ak by postačovalo pred súdom poprieť vlastný prejav vôle, potom takýto prístup upiera samotný zmysel písomnej formy právneho úkonu. Uviedol, že kontexte aktuálneho potvrdenia žalovaného je dôležitá aj okolnosť, že žalovaný, keďže podľa vlastného tvrdenia použil peňažné prostriedky v rozpore s tým, čo tvrdil žalobcovi a písomne to

žalobcovi neoznámil, že porušením pravdivosti čestného vyhlásenia bode 9. 1. písm. f) zmluvy o úvere je právnym dôvodom k tomu, aby veriteľ uplatnil práva podľa článku 10., bod 10. 4. zmluvy o úvere, napríklad od úverovej zmluvy odstúpil.

38. Uviedol, že z opísaného vyplýva, že žalovaný na základe nepravdivých informácií o účele úveru vylákal od žalobcu úver, v rozpore so skutočnosťou potvrdil účelom čerpania úveru aj uzavretej zmluve o úvere, v rozpore so záväzkami zo zmluvy o úvere neoznámil písomne žalobcovi informácie o tom, čo tvrdí teraz v podanom odpore. Žalobca poukázal rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2012 sp.zn. 3Cdo/81/2011 a odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoCsp/8/2021 - 187. Žalobca uviedol, že ani v žalovaným označenej svedeckej výpovedi nie je spôsobilá zmeniť objektívne skutočnosti vyplývajúce zo žiadosti o úver a zo zmluvy o úvere a rovnako za právne irelevantný považoval dôkaz a to čestné prehlásenie s tým, že ide o účelový a nevierohodný dokument uviedol, že trvá na podanej žalobe.

39. Na pojednávaní konanom dňa 22.08.2023 vykonal dokazovanie taktiež prehratím zvukového záznamu, ktorý predložil žalobca - ide o monitorovaný záznam hovoru, ktorého obsahu je otázka dotazujúceho sa, či je úver požadovaný na podnikateľský účel načo odpovedal žalovaný „áno“. Žalovaný potvrdil na pojednávaní, že ide o jeho hlas.

40. Podľa § 1 odsek 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len Obchodného zákonníka), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

41. Podľa § 1 odsek 2 Obchodného zákonníka, právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

42. Podľa § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

43. Podľa 261 odsek 6 písm. d) Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716), 14. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

44. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

45. Podľa § 502 odsek 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

46. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

47. Podľa § 52 ods. 3 a 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

48. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

49. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

50. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

51. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

52. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

53. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

54. Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom

finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,

d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

55. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného

spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b)

f)veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa).

56. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

57. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

58. Podľa ust. § 150 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

59. Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

60. V prvom rade sa súd musel vysporiadať s tým, či je zmluva o úvere č. 251182 - 76036 zo dňa 13.06.2018 uzatvorená medzi stranami sporu spotrebiteľskou zmluvou, vzhľadom na vyjadrenia žalovaného ako aj vyjadrený právny záver súdu druhej inštancie.

61. V konaní nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 13.06.2018 uzatvorená zmluva, na základe ktorej sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť finančné prostriedky v sume 3000 euro a žalovaný sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť spolu s dohodnutou odplatou. Vzhľadom k obsahu zmluvy súd uvedenú zmluvu právne posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

62. Zmluva o úvere predstavuje v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka tzv. absolútny obchod. Pri absolútnych obchodoch je rozhodujúci obsah právneho vzťahu, bez ohľadu na jeho účastníkov. Obchodný zákonník výslovne upravuje určité zmluvné typy, ktoré medzi absolútne obchodné vzťahy patria, medzi ktorými je aj zmluva o úvere. Podradenie zmluvného vzťahu účastníkov zmluvy pod absolútny obchod pre jej účastníkov znamená, že obsah právneho vzťahu, ich vzájomné práva a povinnosti, sa budú prioritne spravovať režimom Obchodného zákonníka. Avšak v prípade spotrebiteľského charakteru uvedeného zmluvného vzťahu majú ustanovenia spotrebiteľského práva aj pri tzv. absolútnych obchodoch pred ustanoveniami Obchodného zákonníka prednosť a žalovaný sa bránil tým, že ide o spotrebiteľský úver.

63. V konaní nebolo sporné to, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy podnikal na základe živnostenského oprávnenia a bol zapísaný v živnostenskom registri Okresného úradu Prešov reg. č. 750 – 25537.

64. Predmetná žiadosť o úver bola vyhotovená ako predtlač zo strany žalobcu, keď predtlačená bola aj časť identifikácie dlžníka ako podnikateľa . K tomuto súd uvádza, že samotná skutočnosť, že žalovaný bol v čase poskytnutia úveru evidovaný ako živnostník a podnikal, ako aj skutočnosť, že bol v zmluve o úvere označený ako podnikateľ, nemôže samo o sebe spôsobiť, že daný záväzkový vzťah bude bez ďalšieho považovaný za obchodnoprávny, zvlášť ak bol založený formulárovou zmluvou pripravenou vopred veriteľom a dlžník do nej len nadiktoval svoje údaje, pričom mu zmluva po podpise ani nebola hneď odovzdaná.

65. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný rozporoval, že by úver čerpal na účely podnikania, v konaní bola vypočutá svedkyňa, ktorá viedla, že žalovaný bol živnostník a preto splnil podmienku na poskytnutie podnikateľského úveru, svedkyňa vypisovala predmetnú žiadosť a súd má za to, že, pokiaľ aj svedkyňa uviedla, že splnil podmienky na poskytnutie podnikateľského úveru nie je tým vylúčené, že by žalovaný nesplnil ani podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, výpoveď svedkyne vyznieva v kontexte tak, že automaticky ako je osoba žiadajúca o úver živnostník spĺňa podmienku na poskytnutie podnikateľského úveru aj, keď má záujem o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Túto skutočnosť potvrdilo aj nasledujúce vyjadrenie svedkyne, na otázku základe akých skutočností uzavrela, že žalovaný žiada podnikateľský úver, uviedla, že žalovaný bol živnostník predložil daňové priznanie a mesačné príjmy nemal zo zamestnania.

66. Skutočnosť, či žalovaný vstúpil do záväzku zo zmluvy o úvere so žalobcom ako podnikateľ alebo nepodnikateľ, bola sporná a v tomto smere dôkazné bremeno žalobca neunesol ani predložením monitorovaného zvukového záznamu, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný mal viacero úverových zmlúv uzatvorených so žalobcom, pričom v predložennom monitorovanom zvukom zázname nie je identifikácia, ktorého úveru sa týka.

67. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný, a teda nespotebiteľský úver, ktorý by sa teda riadil výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), čiže žalobcu. Za preukázanie skutočnosti, že si žalovaný zobral úver na podnikanie, nemožno považovať vopred dodávateľom predtlačené ustanovenie zmluvy, v ktorom je uvedené, že sa úver poskytuje na účely výkonu podnikateľskej činnosti žalovaného, a to aj s prihliadnutím na všeobecne známu skutočnosť o nekalých praktikách nebankových subjektov aplikovaných pri vyplňovaní základných údajov žiadateľa o úver, vrátane účelu poskytnutia finančných prostriedkov.

68. Súd vo veci poukazuje aj na vyjadrený právny záver súdu druhej inštancie, ktorý uviedol že je dôležité zistiť dôvod prečo, keď žalovaný žiadal o poskytnutie úveru, žalobca nesúhlasil s uzatvorením spotrebiteľského úveru, ale naopak navrhol mu uzatvorenie úveru, v postavení podnikateľa. Respektíve odvolací súd uviedol, že je potrebné bezpečne zistiť prečo žalovaný nesplnil kritériá na poskytnutie úveru ako spotrebiteľ, a prečo naopak kritériá splnil ako podnikateľ.

69. Na základe uvedených skutočností súd konštatuje, že žalobca nepreukázal, že finančné prostriedky boli žalovanému poskytnuté na výkon podnikania, a preto túto okolnosť nemožno hodnotiť inak ako formálny pokus o vyňatie posudzovaného právneho vzťahu spod ochranného režimu spotrebiteľského práva.

70. Súd zdôrazňuje, že predmetná zmluva o úvere má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a dlžník spravidla jej obsah nemôže meniť, čo znamená, že dlžník podmienky, ktoré sú dané buď príjme, alebo úver nedostane. Poskytovateľ si teda sám, v predstihu, v klude a bez časového stresu naformuluje podmienky podľa svojich predstáv. Žalovaný uviedol, že finančné prostriedky použil na splátky iných spotrebiteľských úverov a na osobnú spotrebu pre domácnosť zároveň uviedol, že sumu 1000 eur použil na splatenie pôžičky od fyzickej osoby v hotovosti o čom svedčí výber hotovosti dňa 18.06.2018 a poukázal na výpisy z účtu.

71. Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Túto dôkaznú povinnosť si žalobca nesplnil. Nesplnenie dôkaznej povinnosti zo strany žalobcu má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi stranami sporu rovnaký vplyv, ako keby v zmluve účel jej uzatvorenia uvedený nebol. Pri existencii pochybnosti o obsahu zmluvy je potrebné túto vykladať podľa ust. § 54 ods. 2 OZ takým spôsobom, ktorý zabezpečí na jej obsah aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva. Poukazujúc na uvedené má súd zato, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a tak na právny vzťah založený touto zmluvou je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

72. Žalovaný úver čerpal, riadne a včas ho nesplácal, a tak z uvedených dôvodov žalobca vyzval žalovaného podaním zo dňa 09.06.2019 na úhradu omeškaných splátok spolu vo výške 827,82 eur s upozornením, že ak pred uvedeným dátumom uhradí žalovaný všetky omeškané splátky ako aj splátky, ktorých splatnosť nastane odo dňa vyhotovenia tohto oznámenia až do uvedeného dátumu o následku nesplnenia zmluvy sa môže vyhnúť.

73. Zároveň v ňom uviedol, že prípade omeškania s úhradou zosplatených záväzkov o viac ako 7 dní po uvedenom dátume, budú oprávnení požadovať aj úhradu ďalších sankcií v zmysle uzavretej zmluvy.

74. Z prehľadu splátok priloženého k žalobe vyplýva, že žalovaný ku dňu podania žaloby splatil sumu 3047,73 eur.

75. Súd následne pristúpil k preskúmaniu, či úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti tak, ako to ukladá § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd na základe uvedeného konštatuje, že v zmluve absentuje údaj o RPMN, predpoklady pre výpočet RPMN, percentuálne vymedzenie výšky dohodnutej odplaty, ako aj celková výška úveru. Absencia týchto údajov je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. sankcionovaná bezúročnosťou a bez poplatkovosťou. Súd z údajov dostupných v zmluve urobil prepočet RPMN na kalkulačke RPMN, kde podľa tejto kalkulačky bol vo výške 70,80 %. Aj keď výpočet RPMN na internetovej kalkulačke nie je záväzný, uvedená výška mnoho násobne prekračuje výšku maximálnej odplaty vypočítanej v súlade so súhrnnými informáciami o údajoch poskytnutých spotrebiteľských úveroch bankami v mesiaci jún 2018, kde bola RPMN pre úvery so zmluvnou splatnosťou nad 1 až 5 rokov vo výške 9,76 % a tak 2x 9,76 % predstavuje maximálnu odplatu 19,52 %. S ohľadom na uvedené odplata dohodnutá v zmluve, prevyšuje aj maximálne prípustnú výšku odplaty.

76. Ďalej súd poukazuje na to, že zmluva nespĺňa všetky zákonom požadované náležitosti, a tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Po skonštatovaní bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru má žalobca nárok len na zaplatenie sumy poskytnutých peňažných prostriedkov, t. j. sumy 3000 eur. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaný v prospech žalobcu uhradil sumu 3047,73 eur, t.j. táto suma prekračuje sumu poskytnutých prostriedkov úveru žalovanému a tak súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

77. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,1% denne, t.j. 36,5% ročne.

78. V zmysle § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

79. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Vzhľadom na to, že základná úroková sadzba ECB platná ku dňu podpisu zmluvy bola 0,00% p. a., tak maximálna výška všetkých sankcií v zmysle zmluvy mohla byť maximálne 15 % ročne. Na základe uvedeného je zmluvne dohodnutá výška zmluvnej pokuty neprimerane vysoká.

80. Text zmluvy bol predformulovaný žalobcom, pričom zakotvenie tejto zmluvnej pokuty paušálne v predtlačí zmluvy u tohto žalobcu je súdu známe aj z jeho činnosti. Dojednanie podľa názoru súdu nespĺňa predpoklady individuálneho dojednanie zmluvnej pokuty, tak ako to bolo do zmluvy zapracované, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu, na úkor žalovanej ako spotrebiteľa. Ak splnenie povinnosti zaplatiť splátky úveru je zabezpečené ex lege úrokmi z omeškania, dojednanie zmluvnej pokuty popri tom je tak zmluvnou podmienkou, ktorá zakladá značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán a z hľadiska jej kauzy (t. j. ekonomického dôvodu, ktorý vedie k jej zakotveniu do zmluvy) nie je ničím iným ako obchádzaním kogentného ustanovenia § 517 OZ o najvyššej prípustnej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch (aj tento právny inštitút je tiež vo svojej podstate paušalizovanou náhradou škody vzniknutej porušením právnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvného záväzku škodcu, ktorý má povahu peňažného plnenia). Ide teda o zmluvnú

podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a preto ustanovenia čl. 10 odsek 10.1., 10.2. úverovej zmluvy sú neprijateľnou zmluvou podmienkou, ktorá je neplatná podľa § 53 Občianskeho zákonníka (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ)). Vzhľadom k tomu, že súd zmenu žaloby vo vzťahu k zmluvnej pokute s poukazom na § 294 CSP nepripustil, súd zamietol žalobcu aj v časti žalobcom uplatnenej zmluvnej pokuty.

81. Vzhľadom na skutočnosť, že úver je bezúročný a bez poplatkov, žalovaný už sumu istiny preplatil o viac ako 100%, pričom žalobca si uplatnil úroky z omeškania zo žalovanej istiny, ktorú súd zamietol, súd s ohľadom na uvedené skutočnosti, nárok na úroky z omeškania zamietol.

82. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

83. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

84. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

85. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. V danom prípade mal úspech v konečnom dôsledku v spore žalovaný, preto mu súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% účelne vynaložených trov konania.

86. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.